

ECHA POBYTU BENESZA W WARSZAWIE

Benesz podziela zapamiętanie Skrzyńskiego o jednolitym państwie polski i Czecho-Słowacji

ZAPEWNIŁ SIĘ WZAJEMNIE O OBUSTRZONĄ ŻYCIELNOŚĆ TYCH KRAJÓW

WARSZAWA, 24-go kwietnia. — Depesza Polskiej Agencji Telegraficznej (PAT). — W poniedziałek czecho-słowacki minister spraw zagranicznych złożył w Warszawie swą urzędową wizytę. We wtorek w południe miał on audiencję u Prezydenta Rzeczypospolitej i spożył z nim razem śniadanie. Wczoraj tego samego dnia był na przyjęciu połączone z obiadem u prezydenta ministrów Grabskiego. W czasie tego obiadu polski minister spraw zagranicznych wygłosił do swego czecho-słowackiego gościa powitalną mowę i między innymi powiedział w niej tak:

„Kraje nasze sąsiadują ze sobą. Jednakowo nie była ich dzieląca. Oba odziedziczyły po sobie ciężar jarmu brutalnej siły, która dążyła do okaleczenia i zniszczenia ich kultury. W jednym i tym samym dniu oba nasze kraje ujrzały cudowną jurację swą narodowej wolności i wiedzy, że podstawa jej jest ten sam Traktat Pokojowy. Oba nasze kraje, które były rasowo pokrewne, wzięły na siebie cierpienie, powiny i przysięgły poświęcić swe ustroje w ścisłej współpracy, do której zmuszają je logika historii i konieczność w przyszłości. Ządanie to jest świętym obowiązkiem nałożonym na oba kraje tak przez konieczność bronięcia ich własnych interesów, jak i po potrzebie słusznego wielkim interesom ludzkości, która usiłuje podźwignąć się z okropnych skutków przetrzaskanych cywilizacji, nie jest w stanie tego uczynić bez wspólnej współpracy, bez lojalnej kooperacji wszystkich i każdej z wszystkich narodów dobrej woli i dobrej wiarę. Przybył do nas, Panie Ministrze, w imieniu swego pracownictwa i dzielnego narodu po to, aby wyciągnąć do nas rękę do tej pracy. Wyciągamy do Was nasze ręce jednakowo szczerze i jednakowo lojalnie, aby razem z Wami

dążyć do tego samego celu w głębokim przeświadczeniu, że jedynie w ten sposób możemy lepiej służyć naszej Ojczyźnie, służąc wspólnym interesom ludzkości, jedynie w ten sposób możemy służyć teraźniejszości i zapewnić przyszłość.”

Część odpowiedzi ministra Benesza brzmiała w następujący sposób:

„Spieszę potwierdzić słusność pańskich słów, że moja obecność w Warszawie ma być wyrazem szczerego, lojalnego, przyjacielskiego zbliżenia dwóch bratnich narodów i stałej, trwałej współpracy dwóch państw, których interesy, przeznaczenie i historia wzajemnie się dopełniają. Na polu ekonomicznym ważne: nawet olbrzymia, czeka na nas zadanie. Po otrzymaniu politycznej wolności stanęliśmy w obliczu ekonomicznej emancypacji, która na nas czeka i na nas wola. Oba nasze narody mają wspólne interesy, które muszą być załatwione. Myśmy stworzyli całkowity system ekonomicznej równowagi, który byłaby w możności stać się podstawą naszej nowej wolności.”

Przechodząc do politycznego wykładu, minister Benesz powiedział:

„Muszę znów potwierdzić słowa pańskie. Nasza osobista współpraca podjętą została przez jednakość poglądów na państwowość obu naszych narodów, które dąży do swych celów za pośrednictwem wprowadzania w życie wielkich ideałów pokojowych i solidarności wszystkich narodów. W szczególności spodziewam się, że nasz Traktat Arbitrażowy przekaże opinie publiczną naszym krajom i opinie publiczną między narodami, że oba nasze państwa mogą przetrwać i kontynuować politykę, której symbolem był Protokół Genuński i która ma obowiązywać zawsze nasze wzajemne stosunki w przyszłości.”

Z Kongresu Wydziałowego

(Na kongresie jedna awantura po drugiej — Delegaci czynią wrażenie albo pijanych, albo oszalałych — Kłóca się o byle co — Uchwalił centralę — Za kulami odbywają się szacharki o posady — Wyhulali się, podpiłi sobie, nadeklamowali i nakłaskali, mogą się rozjechać).

Korespondencja własna „Nowego Świata”

DETROIT, 23-go kwietnia. — Wczorajszego dnia zamienili się posiedzenie „Kongresu”, jakoby w arenę jakiegoś cyrku, w którym odbywały się walki rozmaitych gatunków zwierząt, od byków poczwary, aż do owadów koczowniczych.

Ryki, wrzaski, nawoływania, stukanie młotkiem o stół przejdą — wszystko co wytwarza jarmarczyny nastroj, który nie ustaje ani na chwilę.

Duchownictwo siedzi przeważnie w łóżach na galerji. Z jednej strony ma to być demonstracja za lekkożawęża i obraźliwe zachowanie się cywilów wobec kapłanów, z drugiej zaś strony na główną scenę powstaje tak strasznie ciekawe widowisko alkoholu wprost niemożliwe.

Wśród takiej atmosfery uchwalono stworzyć centralę i wybrać sekretarza, dobrze płatnego, którym chce zostać właściwy twórca „kongresu”, ks. Kneblewski, niecierpliw pozwieszczać przez kłasy.

Przemieniono, jakiegoś człowieka, który wniósł nie nowego do dotychczasowego nastroju. Przewodniczący zapowiedział

między innymi mowę „niejakiego ministra rolnictwa i wyznań religijnych pana Pomorskiego”. Inni wołali: „niech przemawia maszar (meczars) Grabowski”. Inni domagali się, ażeby wniósł przysięgę przez „dekla-mację”. Inni „podpierali” i wniósł — jednym słowem inteligencja święta swoje triumfy na sali kongresowej.

W ostatniej chwili wywiązał znowu na powierzchnię ks. Sy-ski, dawny kanclerz sejmów kółtarskich polskiego. Kolektor, który ma zebrać milion dolarów został sławetny ks. Bujnowski, który rozpocznie dziś liście, kto złoży więcej „na wychodźstwo”.

„Dziś za kulami od rana odbywały się targi i szacharki o posady centrali, o sekretarjat i o siedlisko centrali. Maszyna nowych pokoleń pili na zabój za pomyślności wydziału.

Dziś w nocy zakończył się cały heca, która nie może przynieść żadnych realnych rezultatów. Wszystkie frazy wywierzają przez dwa tygodnie, a — jak słusznie powiedział biskup Rhode — bez miliona dolarów wydział zły drugie nie może,

Król Borys jeńcem militarystów

Chciał pogodzić się z włościanami i zażądał rezygnacji Cankowa — Faktycznym dyktatorem Bułgarii jest generał Łazarjew

LONDYN, 24 kwietnia. — (Depesza dziennika „The N. Y. Herald Tribune”). — Według depesz, otrzymanych tu ze stolicy Jugosławji, Belgradu, król bułgarski jest jeńcem, trzymanym pod strażą przez militarystów z generałem Łazarjewem na czele, który jest faktycznym dyktatorem Bułgarii.

Z królem postąpiono tak drastycznie dlatego, że zaapelował on do premiera Cankowa, aby ten zrezygnował ze stanowiska premiera, co dobyło mocny utwierdzenia gabinetu koalicyjnego z udziałem agrarnej opozycji. Zwoływał militarystów, aby temu przeciwnie i dlatego trzymają króla w ośmieszeniu, aby nie mógł on porobić zmian w składzie rządu.

Wczoraj zamordowano dwóch więcej oponentów Cankowa, mianowicie Prutkina, byłego szefa sojuszkijskiej policji i Murawjowa, który był ministrem wojny za czasów Stambulskiego. Obaj byli oni członkami partji włościan-skiej, którą król Borys starał się wciągnąć do gabinetu.

Podobno ambasadorowie Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanji w Sofji zaprezentowali królowi nieludzkim okolicznościom się z tysiącami więźniów, aresztowanych bezpodstawnie po wybuchu maszyn piekarni w soborze św. Kraka. Wzięcia w Sofji są tak przelipione, że domy prywatne i piwnice pozamieszczone na areszty. Wielu aresztowanych przetrzymują poza miastem w warunkach przeraźliwych. Wewnętrzne porządki Bułgarii komplikuje groźba starcia z Bułgarią, co ma związek z wybuchem maszyn piekarni w ka- teldze. Bułgarski minister spraw wewnętrznych miał publicznie oświadczyć, że Jugosławjacy popierają działalność komunistów w Bułgarii. Rząd Jugosławjski podobno teraz żąda satysfakcji i zagrozi zerwaniem dyplomatycznych stosunków, jeżeli odpowiedź Bułgarii nie będzie zadowalającą.

Państwa bałkańskie zarządzają militarne środki ostrożności przeciw rozszerzeniu się teroru, panującego w Bułgarii. Rumunja wysłała wojska na granicę rosyjską i bułgarską. Jugosławja pilnie strzeże swych granic, a Grecja mobilizuje część swojej armji, ale zdecydowała się na interwencję tylko wtedy, gdy niebezpieczeństwo będzie bezpośrednio zagrażało jej granicom.

Grecja uważa, że powiększenie armji bułgarskiej zagraża istnieniu państwa na Bałkanach status quo. Reprezentanci Grecji są w drodze do Belgradu w celu wznowienia pertraktacji w sprawie grecko-jugosłowiańskiego aljansu. Z Bu-karesztu donoszą, że następstwem jakiegokolwiek próby zrobienia z Bułgarią komunistycznej republiki, będzie zbrojna interwencja Rumunji.

WZNOWIENIE POLSKO - NIE-MIECKICH PERTRAKTACYJ

WARSZAWA, 24-go kwietnia. — (Depesza Polskiej Agencji Telegraficznej (PAT)). — Dnia 21-go kwietnia rozpoczęły się ponownie pertraktacje polsko-niemieckie w sprawie traktatu handlowego, które zostały przerwane z powodu świąt wielkanocnych.

BERLIN, NIEMCY

Policja aresztowała sian Eberta Fritz Ebert, syn zmarłego niedawno prezydenta Niemiec, został tu aresztowany przez policję i po prze-pięciu 20 minut w cyrku, wypuszczony na wolność. Powodem aresztowania był udział w zaburzeniach, jakie wywołał młodzież, należąca do zwalczających się stronnictw politycznych.

LONDYN, ANGLJA

Smierć rosyjskiej autorki

Zmarła tutaj słynna autorka rosyjska Olga Nowikowa. Głównym przedmiotem jej pism był sprawy polityczne w Rosji.

POLKI ZWALCZĄ ALKOHOL

W Polsce najwięcej wódki piją w Korfańcowie i w Poznaniu

WARSZAWA. — Specjalna korespondencja dziennika „The Christian Science Monitor”. — Od samego początku ponownego powstania niepodległego Państwa Polskiego rząd rozpoczął walkę z alkoholem. Dnia 23-go kwietnia 1920 roku sejm ogłosił wyjątkowe prawo anty-alkoholowe, które obowiązuje do dzisiaj. W tym celu rząd rozpoczął walkę z alkoholem, który byłby kłopotliwym, ponieważ Mocyrdowski, skarżący w ten sposób, że wódka jest szkodliwa dla zdrowia, przez inne poselstwo do Sejmu, bez względu na stronnictwo. Przy tej sposobności okazało się, że kobiety są budującymi przykładem i pracującymi solidarnie dla wspólnej sprawy. Były one na tyle energiczne, że porzuciły dla swego celu kluby polityczne, do których należały.

Poza sejmem przywrócić kraj przeciw władztwu jest Jan Szymański, o którym można powiedzieć, że jego walka z alkoholem jest tradycją. Jest on synem Adama Szymańskiego, znanego i utalentowanego pisarza polskiego, który przepędził wiele lat we więzieniu i na wygnaniu na Sybirze i w swych opowiadaniach o tym kraju opi-

sał cierpienia wielu męczenników za sprawę wolności. Zasadnicze punkty prawa anty-alkoholowego są następujące:

- 1) Sprzedaż wódek zawierających ponad 21 procent alkoholu bez specjalnego pozwolenia jest wzbroniona.
- 2) Od godziny 3-iej po południu w sobotę do godziny 10-iej rano sprzedaż trunków alkoholowych jest zupełnie zakazana.
- 3) Nie wolno sprzedawać alkoholu na stołach kolejowych, w koczach i w fabrykach.
- 4) Nie wolno sprzedawać alkoholu na żadnych wystawach, uroczystościach kościelnych, w czasie strajków i podczas wyborów sejmowych i miejskich.
- 5) Wzbroniona jest sprzedaż wódek dzieciom i osobom niepełnoletnim obywateli pol.
- 6) Alkoholu nie wolno sprzedawać w bezpośredniej bliskości szkół, sądów i domów modlitwy wszystkich wyznań. Po miastach odległość od tego rodzaju instytucji musi wynosić przynajmniej 100 metrów, a po wsiach — 300 metrów.
- 7) Prawo anty-alkoholowe po-

FRANCJA WYPOWIADA SIĘ ZA PRZYMIERZEM POLSKO-CZESKIM

Stan zdrowia Marszałka Piłsudskiego zadawalający

WARSZAWA, 24 kwietnia. — Wobec kursujących pogłosków o chorobie Marszałka Piłsudskiego, lekarz wojskowy, który się nim opiekuje, oświadcza, że stan zdrowia Marszałka jest zadowalający, a wiadomości o chorobie są przez sadowe.

GROŹNA SYTUACJA NA BAŁKANACH

(Według depesz Stowarzyszonej Prasy).

Podczas gdy depesze z Sofji w dalszym ciągu łagodziły groźbę połozenia w Bułgarii widomości z innych państw bałkańskich przedstawiają tamtejszą sytuację jako bardzo poważną.

Państwa bałkańskie zarządzają militarne środki ostrożności przeciw rozszerzeniu się teroru, panującego w Bułgarii. Rumunja wysłała wojska na granicę rosyjską i bułgarską. Jugosławja pilnie strzeże swych granic, a Grecja mobilizuje część swojej armji, ale zdecydowała się na interwencję tylko wtedy, gdy niebezpieczeństwo będzie bezpośrednio zagrażało jej granicom.

Grecja uważa, że powiększenie armji bułgarskiej zagraża istnieniu państwa na Bałkanach status quo. Reprezentanci Grecji są w drodze do Belgradu w celu wznowienia pertraktacji w sprawie grecko-jugosłowiańskiego aljansu. Z Bu-karesztu donoszą, że następstwem jakiegokolwiek próby zrobienia z Bułgarią komunistycznej republiki, będzie zbrojna interwencja Rumunji.

WZNOWIENIE POLSKO - NIE-MIECKICH PERTRAKTACYJ

WARSZAWA, 24-go kwietnia. — (Depesza Polskiej Agencji Telegraficznej (PAT)). — Dnia 21-go kwietnia rozpoczęły się ponownie pertraktacje polsko-niemieckie w sprawie traktatu handlowego, które zostały przerwane z powodu świąt wielkanocnych.

ALJANS POLSKO-CZESKI MOŻE MIEĆ WSZECHŚWIATOWE ZNACZENIE

Polska będzie mogła liczyć na pomoc Czecho-Słowacji przeciw wszelkim zakusom Niemiec

PARYŻ, 24-go kwietnia. — (Specjalna depesza kablowa Edwina L. Jamesa, korespondenta „The New York Times”). — Dowiedzieliśmy się tu, że francuski minister spraw zagranicznych Briand wysłał depeszę do Warszawy, w której wyraził się z uznaniem o ustulowaniach ministrów spraw zagranicznych Czecho-Słowacji i Polski, Benesza i Skrzyńskiego, przysięga do porozumienia, którego skutkiem może być przyznanie pomocy tam aljantom Francji.

Wobec komunistycznych zaburzeń w Bułgarii, krok ten może mieć wszechświatowe znaczenie, gdyż Rumunja jest już związana wojskowym przymerzem z Polską, która w wypadku, gdyby so-wiety wypowiedziały wojnę Rumunji, pomoże jej ostatnio do za-trzymania Besarabji.

Dążenia jednak dwóch aljantów Francji, które obecnie posiadają jej poparcie, wywiera wpływ na stosunki franko-niemieckie, gdyż jest do przewidzenia, że konferencja odbywająca się obecnie w Warszawie, zakończy się oświadczeniem, iż tak Polska, jak i Czecho-Słowacja obstawiają będą niewzruszenie przeciw jakimkolwiek próbom zmodyfikowania granic wyznaczonych przez Traktat Pokojowy.

Znaczy to, że jeżeli Niemcy ośmielią się przedsięwziąć, czy to drogą dyplomatyczną, czy też przy pomocy siły zbrojnej, jakikolwiek krok zmierzający do odebrania Polsce kuryrta gdańskiego, lub części Górnej Śląska, to Polacy będą mogli liczyć na dyplomatyczną lub militarną pomoc Pragi.

BENESZ O KONIECZNOŚCI KOOPERACJI POLSKI Z CZECHO-SŁOWACJĄ

WARSZAWA, 24-go kwietnia. — (Depesza Polskiej Agencji Telegraficznej (PAT)). — Nawigując do swej nowej wygłoszonej we wtorek na bankiecie wydanym na jego cześć przez premiera Grabskiego, czecho-słowacki minister spraw zagranicznych dr. Edward Benesz z naciskiem podkreślił na konferencji prasowej, jaka tu odbyła się

w środe, konieczność kooperacji obu krajów na intelektualnym, ekonomicznym i politycznym polu.

Benesz we wtorek w dalszym ciągu prowadził konferencję z polskim ministrem spraw zagranicznych Skrzyńskim do samego południa. Złożył on wntoś na mogile Nieznanego Żołnierza.

LITWINI TORTURUJĄ WIĘŹNIÓW POLSKICH

WARSZAWA, 24-go kwietnia. — (Depesza Polskiej Agencji Telegraficznej (PAT)). — Z Kowna donoszą, że władze litewskie torturują więźniów polskich, którzy odpowiedzieli na to strajkiem głodowym. Więźniów umieszczono w ciemnych celach, przeznaczonych dla najbardziej niebezpiecznych kryminalistów. Nie dawano im wody i odmówiono im najelementarniejszych wygód, a oprócz tego torturowano ich wysokim napięciem elektryczności.

EXTRA!

ZNOWU POGŁOSKI O REZYGNACJI THUGUTTA

WARSZAWA, 24 kwietnia. — Pogłoski, jakoby wice-premier Thugutt nadal miał zamiar pójść do dymisji, utrzymują się w kuluarach Sejmu, jakoby w szerszych kołach politycznych. Thugutt nie otrzymał pełnej satysfakcji i znajduje ogromne przeszkody w swej pracy, stawiane mu przez reakcję. Tym razem prze-powiadają, że rezygnacja Thugutta spowoduje przesilenie rządowe, a może i rozwiązanie Sejmu.

Korespondencja własna „Nowego Świata”

W niedziele! W niedziele!
„Z POD „CIEMNEJ GWIAZDY”
pisze T. Wieniawa-Długosowski z Warszawy
W poniedziałek! W poniedziałek!
„Z CHWILI BIEŻĄCEJ”
pisze E. Warzycki z Krakowa

Kronika miejscowa

NA OCHRONKĘ

W niedzielę, dnia 3-go maja, 1925 roku, odbędzie w sali Domu Narodowego, pp. 19-23 Saint Marks Place, ZABA-VA MAJOWA, uroczyste staraniem Ligi Kobiet. Oddział II. w New Yorku.

Muzyka doborowa. Wstęp 50c. Początek o godzinie 4-ej po południu. Zbiórki i troskliwa komitetu dają pewność, że wszyscy uczestnicy zabawy osiągną zupełne zadowolenie.

Polskie Tow. Gimn.

„SOKÓŁ”

Gn. Nr. 7, New York

BAL SOKOŁA

W SOBOTĘ

9-GO MAJA

1925 roku

DOM NARODOWY

(Sala Górna)

19-23 St. Marks Place

New York

PROGRAM BOGATO

UROZMAIACONY

Początek o godz. 8:30 wiecz.

TANCE POD KIERUNKIEM

DH. R. GAWRONSKIEGO

Orkiestra p. Karlewicza

Bilet \$1.00 od osoby

POZEGNANIE

ORKESTRY LUDOWEJ

STANISŁAWA

NAMYŚŁOWSKIEGO

przez Polonję w New Yorku i Okolicy!

DWA OSTATNIE

KONCERTY

PRZED WYJAZDEM

DO POLSKI

w wielkim gmachu

MANHATTAN OPERA

HOUSE

West 34-ta ulica, pomiędzy

8-mą i 9-tą Ave.

W SOBOTĘ, 2-GO MAJA

o-god. 8-jej wieczorem

W NIEDZIELĘ, 3-GO MAJA

o godz. 2:30 po poł.

Ceny biletów: 75c, \$1, \$1.50,

\$2 i \$2.50, do czego dochodzi

podatek rządowy

Ostatnia sposobność usłysze-

nia i ujrzenia dzielnego Na-

myślowskiego, który po

tryumfalnym objeździe osiedli

polskich w Ameryce powra-

cają do kraju

BILETY DO NABYCIA:

W NOWYM YORKU: w Domu

Narodowym, 19-23 St. Marks Pl.

w składowi W. Bialskiego, 125 E.

7-ma ulica, w biurze E. S. Wit-

kowskiego, 130 E. 7 ul.

W BROOKLYNIE: w Sokolui,

14-go Gniazda, 190 Grand ulica,

i w Polskim Banku Pożyczko-

wozościowym, 689 Fifth ave.

W JAMAICA: U ob. L. S. Dossa,

293 Spring Road.

W YONKERS: U ob. Piotra Pi-

otrowskiego, 4 Seymour St.

OBRAZKI NOWOJORSKIE

oedziennie ukazują

WŁÓCZKA

Nauki języka polskiego za skromną cenę wyuczeniu udzielają pragnące studenci polscy, którzy uczęszczają do uniwersytetów nowojorskich i równocześnie muszą zarobkować i własne utrzymanie (bardzo skromne). Zgłoszenia dla nich chętnie przyjmie „Wydział Opieki Społecznej Nowego Świata.”

Obywatelu Aleksandra Sweda. Znalazłem miejsce dla waszych chłopaków. Zgłoszcie się do redakcji.

Dla starszego mężczyzny do bardzo lekkiej pracy znajduje się na farmie w Pawling, N. J. Zgłoszcie się do „Wydziału Opieki Społecznej.”

Szykujecie się na podwieczorek Ligi Kobiet!

Caty dochodzą przeznaczony na ochronkę. Podwieczorek odbędzie się dnia 3-go maja, o godzinie 4-jej po południu, w Domu Narodowym.

Szanowny Panie „Włóczko,”

W dniu 5-ym lutego r. b. Koło Reparaturne z Szanahau zamieściło w „Nowym Świecie” apel do zamieszkałych Polaków, by dopomogli im oni do odbicia podróży do Australii w nadziei, że to dobre wynagrodzenie i warunki zabawy rany jakie lata ubiegłe zadały im zarówno podczas wojny światowej, jakoteż i podczas pobytu w Chinach.

Ponieważ tuzny takich listów napływa do Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polacji w Sydney z różnych zakątków świata, przypuszczam, że Szanowna Redakcja udzieli mi trochę miejsca na łamach swego poczytnego pisma, by sprawę poruszoną przedstawić w odpowiednim oświetleniu.

Australia jest bez zaprzeczenia krajem bogatym, ale bogactwa naturalne potrzebują odpowiednich środków, by takowe wykorzystać. Dla ludzi przeciętnych, zwłaszcza takich, którzy oprócz dwa rąk nie posiadają — kraj ten ciężka kalwarja — i niejednym śmiechem tu dźwigając ciężki krzyż na swoich barkach. Warunki są jeszcze gorsze dla obcokrajowców, a w szczególności dla Polaków, jaki w tej stronie świata w pogoni za „złotem ruinem.”

Polak, gdy wyrulduje w Australii, pozostawiony jest na łasce natury, która choć ogroze go swem ciepłem, jednak strawy nie da. Główną przyczyną tego jest fakt, że w przeciwnieństwie do cudzoziemców innych narodowości, Polacy koncentrują się w większych miastach, a nieliczna garstka załaziwie jest rozsypana po za ich obrehami. Podczas gdy naprzykład Włosi, którzy zajęli się w latach ubiegłych uprawą roli po całej niemal przestrzeni Australii — przez swoją zapobiegliwość i chęć przyjęcia z pomocą swoim członkom — stworzyli już znaczne kolonie gospodarcze — Polacy, pozbawieni kapitału na zapoczątkowanie takich osad, zaczęli walczyć się z mizerną płacą dzienną i zużywając zarobioną gotówkę na podtrzymanie swojej egzystencji.

Wobec tego każdy bez wyjątku przybywający Polak narazem jest na spędzenie nierzach ciałych tygodni w niepewności co jutro mu przyniesie, i z pustym żołądkiem nierzach lata z miejsca na miejsce w poszukiwaniu za pracę.

Niżej podpisany zna fakty, kiedy to ludzi z uniwersyteckim wykształceniem zobaczyc można było zajętych przy paleńni śmieci, szarowaniu na ulicach, sprzedawaniu gazów na ulicach, przykwalifikowani zaś rzemieślnicy karczowali lasy, a muzycy i artyści — chodzili głodni i prosili obojętne o kilka szynłóg, by kupić sobie trochę strawy dziennej. A już to znaleźć można takich, którzy, by zabezpieczyć swojej rodzinie trochę ciepłego jada, szli do lombardu, by zastawić resztki tych ko-

OCHRONKA

Dzisiaj

30

Dotychczas

1602

„Niczem zawody i niemile doświadczenia wobec usmiechniętych twarzy dzieci polskich, które słysząc o czym mowa przynoszą swoje zaszczone drobne centy na Ochronkę.

Wierzę święcie, że te pieniądze dadzą szczęście panu i tym dzieciom, które zamieszkają w Ochronce.”

Tak powiedziała ob. Buczyńska, która zebrała na Ochronkę \$30.

Zbliżamy się do mety.

Patrz! Dzisiaj zebrało \$30.

Jutro?

Z Twoim dolarem będzie...

szłości, a nawet ubranie, których nigdy nie mogli wykupić, lub wyprowadzić za bieżącym wszystkim co tylko mogli?.. To smutna, smutna prawda!

Polak lub Polka, jacy zawędrowali w te strony — to jednostki wykołone z tego lub innego powodu. Przyjechali oni do Australii, by odjechać gdzieśdaleko od tego co ich boleło, a każdy w nadziei, że znajdzie tu przystałość, znajdzie możliwość zapamięcia chwil przeżytych, lecz wszyscy oni nie mieli okroślowanego celu, ani kapitału, jaki umożliwiał im taki cel stworzyć. Cóż więc dziwne, że zabłąkawszy się w te strony rwali się do wszystkich jako by im zapewnił. Unikali swoich, jakie w środowisku im obojętne, nie było im rozumiało, a będąc nieraz głodnymi lub wyleczoniami w pogoni za pracą, lub wyczerpanymi pracą ponad ich siły — poddawali się rezygnacji. Odwruchy samozachowawcze wlewały w serce energię — i ciężkie, bardzo ciężkie chwile niemal każdy przeszedł do czasu aż coś mu się uśmiechnęło.

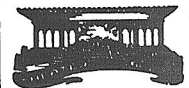
Z tej lekcji garstki, jaka przybyła w latach ubiegłych — niektórzy tylko dobiegli do znanej egzystencji; lecz są jednak i tacy, którzy po dziś dzień borykają się z losem. Nie jest to w całosci ich winy. Bezrobocie jakie panuje i pewna nawet niechęć ludności miejscowej do obcokrajowców, często jednak brak znajomości języka — oto czynnik jakiego utrzymał pobyt Polaków w Australii.

Względnie wysokie zarobki, ustalone przez władze sądowe dla poszczególnych branż przemysłu — osłagane są dopiero po długim czasie i znacznym oczekiwaniu — nierzach o głodzie. Czy wobec tego akcja, by umożliwić przyjazd do Australii może być popierana? Przeciwieństwo. Dokładnie zdając sobie sprawę z całej odpowiedzialności, jaką wzięli na siebie ci, którzy w przystąpieniu chęć przyjęcia z pomocą tym biedakom zarówno w Chinach, na Kubie, w kraju, wysygnowali by skromne lub znaczne sumy na opłacenie ich przejazdu.

Nasuszą się mimowolnie pytania, czy niema środków zaradczych, by obecną sytuację poprawić? Czy Polacy w Australii tak ciagle borykają się muszą? Czy ci, którzy z taką goryczą wyrażają żal za Chin, Kuby i t. d. w nadziei, że w Australii znajdą możliwość znównej egzystencji — czy ci, pytani, zmuszeni są przeżyć w ślad za innymi rodukami i samą drogą ciemnową? Odpowiem bez namysłu, że póki warunki obecne egzystują, dopóki ludność miejscowa traktowała nie będzie obcokrajowca, który pragnie wspólnie z nią pracować na jakiejś roli to nie było polu — za siebie również; dopóki przemysłowi nasi w kraju nie zdadzą sobie dokładnie sprawy z tego, że Australia może dużo z Polaków sprowadzać a Polska znajduje w Australii surowce potrzebne do rozwoju przemysłu; dopóki inni Rzeczypospolitej Polskiej nie zostaną postawieni na gruncie i australijski w jednym rzędzie z innymi państwami Europy — dopóki niech Polacy omijają Australię. Niech omijają nie dlatego, że kontynent jest przedłużonim, nie dlatego, że ludzi do pracy nie potrzeba, — ale dlatego, że zbyt długo oni czekać muszą na swo-

Z POLSKI OKRĘTEM „LITUANIA”

Rozalia Bartasavage, Zofia Czarnecka, Leonard Czarnecki, Regina Czarnecka, Sabina Czarnecka, Tadeusz Czarnecki, Salema Czarnecka, Walenty Czarnecki, Józef Joneczek, Sabina Lasota, Józefa Obziegier, Gerard Obziegier, Jan Pietras, Jerzy Rychliński, Paulina Rutkowska, Olena Smerlok, Barbara Sodomora, John Waszewski, Józef Wiński, Henryk Wraga, Adela Wraga, Maria Wyszatycka, Michał Wyszatycki, Jan Wyszatycki, Józef Wołoszowski, Anna Wołoszowska, Hipolit Bogatko, Marja Bogatko, Mieczysław Ciepiela, Aleksander Dzierżewski, William Glowacki, Janina Joca, Regina Joca, Stefania Jastrzębowska, Janina Jastrzębowska, Józefa Jastrzębowska, Wojciech Knopik, Ignacy Ogonowski, Jan Torkos.

Ostatnie występy Namyśłowskich w Ameryce

Tura koncertowa orkiestry ludowej Namyśłowskiego, dobiega kresu w święto narodowe dnia 3-go maja. Ostatnie dwa występy naznaczone w Nowym Yorku. Będą to koncerty połączalne, obydwie w wielkiej sali pięknej opery Manhattan, przy 34-jej ulicy pomiędzy 8-mą a 9-tą Avenue. Pierwszy w sobotę, wieczorem dnia 2-go maja o godzinie 8-jej, drugi w niedzielę po południu, dnia 3-go maja o godzinie 2:30.

Polonia z New Yorku i okolicy wybiera się ponownie na obydwa te koncerty, które z uwagi na tryumfalny wprost objazd orkiestry po osiedlach polskich w Ameryce, spotykają się niezawodnie z wielkim sukcesem. Zarówno ci, którzy jeszcze nie słyszeli ani nie widzieli dziarskich Namyśłowskich, jak i ci, którzy już ich podziwiali, będą mieli okazję poznać się z nimi.

Dyrektor Namyśłowski gotuje się prawdziwą niespodzianką. Na program obydwu tych prawie wyłącznie kompozycje jego, jako i jego własne. Z tych ostatnich takie „Zaby”, lub „Po dróż do Europie”, lub też cały szereg skocznych oberbassów mazurków, kujawiaków i krakowiaków jeszcze nie były tu grane.

Dziś już zamawiać można bilety w zwykłych miejscach, podanych w ogłoszeniach.

Zawiadomienie

Komitet Pomocy dla Polskiego Czerwonego Krzyża podaje do wiadomości Szanownej Polonji w New Yorku i okolicy, że dnia 6-go maja 1925 r. o godzinie 8-jej wieczorem, w Polskim Domu Narodowym, przy 23 St. Marks Place, w New Yorku, odbędzie się WIELKI WIEC na korzyść przedstawicieli wybitni młodzi Polacy różnych przekonań i zapatrywani, złączeni miłością Ojczyzny i obowiązkiem służenia jej tu na wychodźstwie przez szerzenie oświaty i kultury polskiej od działy na obczyźnie.

Na wszelkie zaproszenia i plany macie już dzisiaj odpowiedź. Drugiego maja... Obchód Majowy i Bal...

Kto? Gdzie i Co?

Chór Polonji w New Yorku urządził Wiosenny Bal Partuszkowy. Coś nowego. Panny będą nosić krawaty a panowie fartuski. W sobotę, 30-go maja, 1925 o godzinie 8-jej wieczór, w Domu Narodowym, 19-23 St. Marks Place.

Wspaniała Orkiestra dla zachęty gości. Komitet przygotował wiele niespodzianek, dlatego też prosimy Szanowną Polonję o jak najliczniejsze przybycie i poparcie.

Za Komitet: Eugenja Kosak.

CHOROBY SKÓRNE

są w każdym razie nieprzejmą. Ułga nam przyniesie

SEVERA'S

ESKO

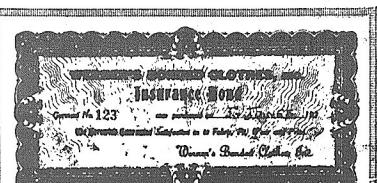
Maść antyprzeczynca.

Lagodni rozdrażnienie i zmniejsza świążenie skóry.

50 centów.

Próbujcie najpierw w apteczce.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

MEŻCZYŹNI
\$28.50 NIE WIĘCEJ
\$23.50 NIE MNIEJ

Ubrania i Płaszcz
DLA MEŻCZYŹNI I MŁODZIEŃCÓW

Jedyna różnica między ubraniami kosztującymi \$50.00 i \$60.00 a WERNER'S UBRANIAMI — JEST CENA —

Powiększenie parę minut Waszego drogiego czasu na odwiedzenie dzielnic niskich czynszu i osobliwie przekonanie się o niesłychanych wartościach w

Ubraniach o pojedynczych i podwójnych kieszeniach Smoking i palta starannie szyte i w najnowszych wesołych kolorach. W kieszeni każdego ubrania znajdziecie Wasz Bond gwarantujący Gwarantując zadowolenie i w innym zaś wypadku zwrot pieniędzy.

Tylko jeden sklep

WERNER'S BONDED CLOTHES Inc.

121 Second Avenue Pom. 7-mą a 8-mą ulicą

Otwarty w soboty do 10-jej wieczór

Również całą niedzielę

OKRĘT FRANCE ZABIERA WIELE WYBITNYCH OSOBIŚCISCI

Kardynał Dougherty, Sigili, Borotro między pasażerami

Okręt FRANCE z Francuskiej Linji w drodze do Plymouth i Havre odpłynął w sobotę, dnia 18-go kwietnia, o 1-jej po południu, chociaż przybył tu zaledwie we wtorek. To jest wyjątkowo prędką podróż okrępa dla takiego wielkiego parowca.

Jego Eminencja, kardynał Denis Dougherty z Filadelfji odpłynął w celu odwiedzenia Rzymu z powodu Świętego Roku i stosownie do programu był przyjeżdżać na stałą Pensylnia i stał się odprowadzony został w asystencji liczeń eskorty politycznej do przystani Francuskiej Linji. Tam powitały go: orkiestra policyjna, liczenie zebrany kler z Filadelfji i z New Yorku oraz osoby świeckie.

Jego Eminencja towarzyszy w tej podróży zagranicą ksiądz Józef A. Whitaker, kanclerz arcybiskupstwa filadelfijskiego. Jan Borotro, francuska gwiazda tenisowa, przybył przed kilku tygodniami po laury, odpłynął na FRANCE po zdobyciu amerykańskiego tenisowego szampłonu.

Sztuki piękne były również dobrze reprezentowane na liście pasażerów „France” — Benjamins-Sigili, słynny tenor z Opery Metropolitanej z rodziną; Roland Yuong z małżonką po drugim sezonie występów w szlucim „Beggars on Horseback”; Florence Walton sama tancerka z mężem Leonem Letrim; Arthur Cheney Train, znany autor nowel kryminalnych; Wincenty Bori, brat znakomitej śpiewaczki z Opery Metropolitanej.

Oddział „Pod Jeden Stander”, Nr. 32, Z. S. P. urządził zabawę taneczną, w sobotę, dnia 25-go kwietnia, 1925 r., w sali Yorkville Forum, pn. 227 East 84th Street, pomiędzy Second i Third Aves., w New Yorku. Początek zabawy o godzinie 8-jej wieczór. Wstęp 50 centów z garderobą. KOMITET.

„Święcone”

Kółko Mandolinistów „Litunia” w New Yorku, zaprasza znajomych i sympatyków na Święcone, w niedzielę, dnia 26-go kwietnia, 1925, o godzinie 3 po południu w sali Domu Narodowego, 19-23 St. Marks Place, New York City.

Listy

Czcigodny Panie:

Niniejszym zawiadamiam Pana, że list Pański otrzymałem w zeszłą sobotę, dnia 18-go kwietnia.

W poniedziałek, dnia 20-go b. m. zgłosiłem się pod wskazany mi przez Pana adres i otrzymałem zajęcie przy szyciu sukien. Nie mogłam Pana powiadomić o rezultacie w pierwszym dniu, ponieważ pani nie powiedziała, ile będzie mi wynagradzać, lecz następnego dnia ja się spytałam czy się nadaje do roboty a pani powiedziała, że tak, i będzie mi płacić 23 dol. na tydzień z czego jestem zadowolona, i spieszę Pana przesłać serdeczne podziękowanie i użna nie za tak przychylną, mi pomoc.

Załączam jednego dol. na ochronkę.

UWAGA! UWAGA!

BROŃ I OKOLICA!

Wobec do wiadomości Szanownej Polonji, że otrzymaliśmy

PORK STORE

I DELIKATESSEN

przy

949 East 167 ulica

na Southern Boulevard

Przedstawia najlepszy wyrób

kucharski, czysty, czysty i inne

wyroby masarskie.

OSŁUGA RZETELNA

Przyjdzie i przekonacie się

TEODOR CZAJKA,

właściciel.

WIECZOREK FAMILIJNY

urządza

ODDZ. „POD JEDEN STANDAR” No. 32, Z. S. P.

W SOBOTĘ, 25-GO KWIETNIA, 1925

W SALI YORKVILLE FORUM, 227 E. 84 ul.

pomiędzy 2-egą i 3-cią Ave., w New Yorku

Początek o 8-jej wieczorem

WSTĘP 50 CENTÓW Z GARDEROBĄ

Przyjdzie i przekonacie się

TEODOR CZAJKA,

właściciel.

Przyjdzie i przekonacie się

TEODOR CZAJKA,

właściciel.

Przyjdzie i przekonacie się

TEODOR CZAJKA,

właściciel.

Przyjdzie i przekonacie się

TEODOR CZAJKA,

właściciel.

Przyjdzie i przekonacie się

TEODOR CZAJKA,

właściciel.

TRZEJ MUSZKIETEROWIE

ALEKSANDER DUMAS — POWIEŚĆ HISTORYCZNA Z XVII WIEKU

(Ciąg dalszy).

Ale pod wpływem mady dam dworu zaczęła się godzić, aby przynajmniej pozornie pisać urzęd w niepięknym. Król skorzystał z pierwszej sposobności spotkania, aby zawiadomić ją, że w najbliższej przyszłości zamierza wydać wspaniały bal. Dla biednej Anny Austrjackiej bal był tak niezwykłą rozrywką, że, kiedy dowiedziała się o zamiarze króla — jak to słusznie przypuszczał kardynał — ostatni cień urazy zniknął bez śladu, jeżeli nie z jej serca, to w każdym razie z oblicza. Zaczęła pytać kiedy odbędzie się uroczystość. Król oświadczył jednak, że musi pierw najpierw poradzić się w tej sprawie z kardynałem.

I istotnie codziennie zapytywał król kardynała, w jakim terminie bal ma się odbyć, i codziennie kardynał pod tym lub o innym pozorem zwlekał z oznaczeniem terminu. Uplynęło tak dziesięć dni.

Ósmego dnia po opisanych przez nas wypadkach, kardynał otrzymał list z Londynu, zawierający te tylko kilka wierszy:

„Mam je. Ale z powodu braku pieniędzy nie mogę im ruszyć z Londynu: proszę mi przysłać pięćset pistoletów, a w czterdzieści lub pięć dni po otrzymaniu ich zjawię się w Paryżu”.

Tego samego dnia, kiedy kardynał otrzymał list, król zwrócił się znowu do niego z zwykłym zapytaniem o termin balu.

Kardynał zaczął obliczać po cichu: — Przypędź tutaj, jak twierdzi, w czterdzieści lub pięć dni po otrzymaniu pieniędzy; przesyłać pięćset pistoletów czterdzieści lub pięć dni, powróć ty czterdzieści lub pięć dni razem z dziesięć. Uwzględnijmy jeszcze przeciwe wiatry, nieprzewidywane nieszczęśliwe wypadki, szalobski kobiece, a możemy przypaść na pewno termin dwunastodniowy.

— A zatem, książę kardynale — zapytał król, — jakiej wynik obliczeń?

— Obliczyłem już, Najjaśniejszy Panie. Działaj jest dzień 20-ty września, ztem dyktarzem miejsc wypadka bal dnia 3 października. W ten sposób wszystko ułoży się jaknajlepiej i unikniemy wrażeń, jakoby Waszej Królewskiej Mości załaziło tak bardzo na jaknajspieszniejszej nawiązaniu z królową dobrych stosunków.

Po chwili zaś kardynał dodał:

— Nie zapomnij jednak, Najjaśniejszy Panie, powiedzieć Jej Królewskiej Mości w przeddzień uroczystości, że z okazji tego balu pragniesz się przekonać, czy będzie jej to twarzy w otrzymywaniu od ciebie zapiekanych diamentowych.

XVII.

Dom państwa Bonacieux

Poraz drugi to już wspomniany kardynał królowi o diamentowych zapiekanych. Ludwik XIII był zakłopotany tą uprzejmością i zaczął przypuszczać, że przypomnienie to może kryć jakieś tajemnice.

Niejednokrotnie już czuł się król upokorzony tem, że kardynał, którego policja tajna nie miała wprawdzie jeszcze doskonałości policji nowożytnej, ale mimo to była doskonała, jest lepiej od niego samego powiadomiony nawet o tem, co się dzieło w jego własnym domu. Miał zatem nadzieję, że w rozmowie z Anną Austrjacką rozjaśni poniekąd tę sprawę i spotka się znowu z Jego Eminencją, posiadając już te tajemnice, znaną czy nieznaną kardynałowi i w jednym i w drugim wypadku musiałoby go to podnieść w oczach ministra.

Udał się więc do królowej i, jak zazwyczaj, rozpoczął rozmowę nowymi grzecznościami, skierowanymi przeciwko tym, którzy ją otaczali. Anna Austrjacka pochylała głowę, pozwoliła płynąć potokowi słów, nie odpowiadając na nie zupełnie i spodziwając się, że król wyczerpie nareszcie swe groźby. Nie było jednak pragnął Ludwik XIII. Chciał nawiązać dyskusję, z którejby zrodziło się jakieś światło, przekonany o tem, że kardynał miał jakieś ukryte myśli, i zamierzając sprawić Jego Eminencji jak się spodziewał, straszną niespodziankę. I uporem oskarżania doszedł do tego celu.

— Najjaśniejszy Panie — zawołała Anna Austrjacka, — zaniechaj już tych napaści. Dlaczego nie powiesz mi otwarcie, o co ci chodzi? Cożem uczynić? Jakąś to popamiętam zbrodnię? Bo przecież trudno przypuszczać, aby przyczyną tego gniewu Waszej Królewskiej Mości był jedynie list, napisany przeze mnie do brata.

Król, zaskoczony tem bezpośrednim

zapytaniem, nie wiedział, co na nie odpowiedzieć; pomyślał zatem, że będzie to najwłaściwszą chwilą do powiadomienia królowej o tem, co miał jej powiedzieć dopiero w przeddzień balu.

— Pani — oświadczył z godnością, — niebawem odbędzie się bal w ratuszu. Mam nadzieję, że dla zaszczycenia naszych zamieszanych pojawi się na tej zabawie w uroczystym stroju, a przedwyszkliem w zapiekanych diamentowych, które ofiarowałem ci w dniu imienin. Oto moja odpowiedź.

Odpowiedź była straszną. Anna Austrjacka przypuszczała, że Ludwik XIII wie o wszystkim i że to kardynał nakłonił go do udawania niewiadomości przelotnie siedem dni, co zresztą leżało w charakterze samego króla. Zbladła strasznie, oparła się o kominek kręgi przedwziętej pięć kłoci, która w tej chwili wydawała się ręką z wosku i wpatrując się w króla przerażeniem oczyma, nie odpowiadała ani słowem.

— Czy słyszysz, pani? — odezwał się król, uradowany tem, że tak widocznie zakłopotaniem, aczkolwiek nie znając jego przyczyn. — Czy słyszysz?

— Tak jest, Najjaśniejszy Panie, słyszę — wyjąkała królowa.

— Będzieś obecna na tym balu?

— Tak jest.

— Przybrana w zapiekane?

— Tak.

Oblicze królowej pobladło jeszcze bardziej, o ile to wogóle było możliwe. Król postąpił do i tem bardziej lubował się jej przerażeniem z owym zimnym okrucieństwem, który była jedną z ujemnych stron jego charakteru.

— A zatem postanowione — oświadczył król. — Oto wszystko, co chciałem pani powiedzieć.

— A kiedy odbędzie się ten bal? — za pytała Anna Austrjacka.

Ludwik XIII odrzucił instynktownie, że nie powinien odpowiadać na to pytanie, zadane przez królową konającym niemal głosem.

— Bardzo niedługo, pani — rzekł po chwili. — Nie przypominam sobie dokładnie naznaczonego dnia; zapytam o to kardynała.

— A więc to kardynał, Najjaśniejszy Panie, ustanowi termin tej uroczystości? — zawołała królowa.

— Tak jest, pani — odparł król ze zdziwieniem. — Ale dlaczego pytasz mnie o to?

— I czy on także polecił, abym przy była na bal, przyzobolona zapiekami diamentowymi?

— To znaczy...

— Wgłęb to on, Najjaśniejszy Panie, on?

— No, tak! Ale ostatecznie coż pani zależy na tem, czy ja? Czyż polecenie tego rodzaju jest zbrodnią?

— Nie, Najjaśniejszy Panie.

— Zatem pojawi się pani na balu?

— Tak, Najjaśniejszy Panie.

— Dobrze — rzekł król, odchodząc — dobrze; licze na to z całą pewnością.

Królowa skłoniła się nisko, nie tyle jednak przez etykietę, ile raczej dlatego, że kolana uginały się pod nią.

Król wszedł zachwycony.

— Jestem zgubiona! — szepnęła królowa, — jestem zgubiona, bo kardynał wie wszystko. On to kieruje królem, który nie wie jeszcze o niczem, lecz niebawem dowie się wszystkiego. Jestem zgubiona! Mój Boże! mój Boże! mój Boże!

Ukłękała poduszec i zaczęła się modlić, ukrywając głowę w drżących rękach. Położenie było istotnie rozpaczliwe.

Buckingham powrócił do Londynu, pani de Chevreuse przebywała w Tours. Królowa, strzeżona bardziej, niż kiedykolwiek, czuła, że jedta z dam dworskich ją zdradza, nie wiedziała jednak, która. La Porte nie mógł wydal się z Luwru; nie było więc żywej duszy, której mógłby zaufać.

Wobec grożącego niebezpieczeństwa i zupełnego opuszczenia, królowa wybuchnęła wrzaskiem płaczem.

— Czy nie mogłabym czems usłużyć Waszej Królewskiej Mości? — odezwał się nagle głos, pełen współczucia i słodyczy.

Królowa odwróciła się szybko, albowiem brzmienie tego głosu nie mogło być oszukawczym: tylko prawdziwa przyjaciółka mogła mówić w ten sposób.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Pani Paulina Emrich, znana śpiewaczka, wychodziła z New Yorku do swego domu w Paryżu

REZOLUCJE
Gmin Związku Narodowego
Polskiego przeciw Zarządowi Centralnemu

My, delegaci, Gminy 62. Z. N. P., zgromadzeni na miesięcznym posiedzeniu, dnia 29-go marca, b. r., uchwalamy co następuje:

1. Szan. Cenozorzy Z. N. P. p. Szymankiemu dajemy votum zaufania w jego pracy w Z. N. P., ponieważ Sejm XXIII, w Toledo, Ohio, uchwalił odstąpić od Wydziału Narodowego, którego z Wydziału Narodowy był organizacją partyjną i uchwala Sejm XXIII jeszcze nie jest zwołany. A Kongres Wychodźstwa uważamy również za zgromadzenie tylko pewnej sekcji, gdyż jest faktem, że nie są zaproszone wszystkie oddziały Polonii w Ameryce. A nawet na Sejmie Szan. Cenozorzy, aby zwołał wszystkie oddziały Polaków w Ameryce, zechł ten Kongres Wychodźstwa był rzeczywistym Kongresem Wychodźstwa w Ameryce, a nie zbiorowiskiem pewnej sekcji, na co komisja z łona tak zwanego Kongresu Wychodźstwa absolutnie się nie zgodziła, więc uważamy, że nasz Szan. Cenozor postąpił według Konstytucji Z. N. P. i uchwalił Sejm XXIII.

2. Dalej wyrażamy wielkie niezadowolenie niektórym członkom Zarządu Centralnego Z. N. P., za ich nierozważne postępowanie, kiedy to w czasie, gdy nie miał wszystkich Gmin urzędzących kontesty werbowania nowych członków i braci związkowa pracując nad powiększeniem szeregów Z. N. P., Zarząd Centralny daje w tym samym czasie rezolucję do pism, która to rezolucja daje wolę na myślnie skłonić Z. N. P. i ci napadają na Z. N. P. w sposób brutalny i niedość, że wstrzymują pracę werbowania nowych członków, to jeszcze się ją nienawistnie i rozgoryczenie pomiędzy bracią związkową.

3. Dalej żądamy, abyże skłonić Z. N. P., co ta rezolucja umieścić w pismach z szeregów związkowych wydalić, gdyż uważamy go za największego szkodnika Z. N. P.

4. Dalej apelujemy do członków i członkin Gmin w Gminie 62, aby się nie mieszali w pracę związkową, lecz dajcie ją wytrwale pracować nad rozwojem Związku a szkodników Z. N. P. omijali z daleka, gdyż niema z tego, żeby nie wyszło na dobre.

5. Za rezolucję Komisja Gminy 62. Z. N. P.:

Z. KOWALEWSKI.

J. ZIEMBA.

M. TRYBA.

6. Wobec tego, że w dniu 25-go kwietnia, w Domu Polskim, pn. 187 Brunswick Street, dochodziło do rozprawy na prośbę odczytów oraz Szkoły Polskiej, przy Polskim Uniwersytecie Ludowym.

Wobec tego, iż cel godny poparcia, prosimy szan. obywateli i obywatelki o poparcie.

Komitet ze swej strony dokłada wszelkie siły, aby uświadzić szan. gości.

Do tańca, będzie przygrywać muzyka prof. Wojtanowskiego.

Początek o godzinie 7-ej wieczorem.

Wstęp 50 centów od osoby.

BACZNOŚĆ MECHANICY W JERSEY CITY:

Miesięczne posiedzenie filii Stow. Mech. odbędzie się w niedzielę, dnia 26-go kwietnia, w Domu Polskim, pn. 187 Brunswick Street, o godzinie 10-ej rano.

Obecność każdego członka jest pożądana.

Również apelujemy do tych członków, którzy mieszkają w Jersey City, a należą do żadnej filii, żeby natychmiast zainteresowali się Stowarzyszeniem Mechaników, i raczyli przy być na posiedzenie, gdyż sprawy nadzwyczaj ważne.

A. Borysiewicz, sekret. 309-7th Street, Jersey City, N. J.

NEWARK
Majowy Piknik

Niedługo skończy się zabawy i bale wiosenne, a nastąpi pora w której będziemy mogli się bawić na łonie natury, rozkoszować się wonią kwiatów i pięknością przyrody, oddychać świeżym balsamicznym powietrzem i w dobranem towarzystwie wyborne, przy dziewczęcych orkiestrach, spędzić będziemy błogie chwile. Naturalnie, że możemy to o majowym pikniku Polskiego Klubu Oświatowego, który odbędzie się w niedzielę, dnia 24-go maja, w Hollywood Parku, w Maplewood, N. J.

Do parku dojeżdża się tramwajem Springfield Avenue lub South Orange Avenue, mających napis „Maplewood”.

Bal Kwiatowy

„Wiosna droga, ukochana, Złotem kwieciami haftowana”

Dzisiaj każdy, kto zna tę pieśń, temi słowy wita, przebudzenie się natury, po śnie zimowym. Klub Życia, też ożył po odwilży marcowej i z nadzieją wiosny, urządza Wielki Bal Kwiatowy, w sobotę dnia 25-go kwietnia, w sali Klubu Oświatowego, pn. 255 Court ul., Newark, N. J.

Gosiele przy wejściu na salę, okazałe udekorowaną wstęgami i zielenią, otrzymają kwiaty. Muzyka zaś, pierwszorzędnej orkiestry, przygrywać będzie

Wiadomości z New Jersey

JERSEY CITY

Polski Uniwersytet Ludowy

Polski Uniwersytet Ludowy urządza Wielki Bal, który odbędzie się w sobotę, dnia 25-go kwietnia, w Domu Polskim, pn. 187 Brunswick Street.

Dochodziło do rozprawy na prośbę odczytów oraz Szkoły Polskiej, przy Polskim Uniwersytecie Ludowym.

Wobec tego, iż cel godny poparcia, prosimy szan. obywateli i obywatelki o poparcie.

Komitet ze swej strony dokłada wszelkie siły, aby uświadzić szan. gości.

Do tańca, będzie przygrywać muzyka prof. Wojtanowskiego.

Początek o godzinie 7-ej wieczorem.

Wstęp 50 centów od osoby.

BACZNOŚĆ MECHANICY W JERSEY CITY:

Miesięczne posiedzenie filii Stow. Mech. odbędzie się w niedzielę, dnia 26-go kwietnia, w Domu Polskim, pn. 187 Brunswick Street, o godzinie 10-ej rano.

Obecność każdego członka jest pożądana.

Również apelujemy do tych członków, którzy mieszkają w Jersey City, a należą do żadnej filii, żeby natychmiast zainteresowali się Stowarzyszeniem Mechaników, i raczyli przy być na posiedzenie, gdyż sprawy nadzwyczaj ważne.

A. Borysiewicz, sekret. 309-7th Street, Jersey City, N. J.

NEWARK
Majowy Piknik

Niedługo skończy się zabawy i bale wiosenne, a nastąpi pora w której będziemy mogli się bawić na łonie natury, rozkoszować się wonią kwiatów i pięknością przyrody, oddychać świeżym balsamicznym powietrzem i w dobranem towarzystwie wyborne, przy dziewczęcych orkiestrach, spędzić będziemy błogie chwile. Naturalnie, że możemy to o majowym pikniku Polskiego Klubu Oświatowego, który odbędzie się w niedzielę, dnia 24-go maja, w Hollywood Parku, w Maplewood, N. J.

Do parku dojeżdża się tramwajem Springfield Avenue lub South Orange Avenue, mających napis „Maplewood”.

Bal Kwiatowy

„Wiosna droga, ukochana, Złotem kwieciami haftowana”

Dzisiaj każdy, kto zna tę pieśń, temi słowy wita, przebudzenie się natury, po śnie zimowym. Klub Życia, też ożył po odwilży marcowej i z nadzieją wiosny, urządza Wielki Bal Kwiatowy, w sobotę dnia 25-go kwietnia, w sali Klubu Oświatowego, pn. 255 Court ul., Newark, N. J.

Gosiele przy wejściu na salę, okazałe udekorowaną wstęgami i zielenią, otrzymają kwiaty. Muzyka zaś, pierwszorzędnej orkiestry, przygrywać będzie

dział tylko same wiosenne kawałki. Zabawa potrwia do rana. Komitet bali serdecznie zaprasza całą Polonię.

Towarzystwo Bratniej Pomocy „Dzwon Wolności”

Gr. 84 S. S. P.

urządza Wiosenną Familijną Zabawę w sobotę dnia 25-go kwietnia 1925 w sali ob. Ruśniaka, 62 Jones St., Newark, N. J.

Początek o godzinie 7-ej wieczor. Muzyka pierwszorzędna. Wstęp wolny dla wszystkich.

Szanowni Rodacy i Rodaczki! Urządza się powyższą zabawę na myśl zaproszeń Stan. Polonij, aby ją poinformować o celach naszego Towarzystwa i dobroci należenia do Stowarzyszenia Synów Polski, a zarazem dać dobrą sposobność zabawienia się w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

liczna, zrozumiała, że najlepiej się ubawi na zabawie Oddziału Oświatowego, w Passaic, N. J.

Kłokówiek z Polonij w Passaic zechce przynieść, coś spędzić, w sobotę, może z latwością przyjdzie do Maciaga, a ubawi się doskonale i nie pożałuje.

BAYONNE

UROCZYSTOŚĆ KONSTYTUCJI TRZECIEGO MAJA

„Dzień Trzeciego Maja” poświęcony akto uczczeniu i pamięci o odrodzeniu narodu polskiego.

Zadanie inne państwa europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Konstytucja stworzona Trzeciego Maja zamknęła w sobie ducha nieśmiertelności narodu polskiego, po upływie 123 lat nastąpiło odrodzenie nowego państwa pod przewodnictwem Naczelnika Józefa Piłsudskiego, i wprowadzono w życie Konstytucję na posiedzeniu Sejmu, w dniu 17-go marca 1921 roku.

Chłuba, że będzie mógł uczcić odrodzenia narodu polskiego. Żadne inne państwo europejskie nie osiągnęło tego rodzaju odrodzenia w tym czasie.

Adam
Krechowiecki

OTRON

Powieść
Historyczna

(Ciąg dalszy).

— Tu stanie się zadość rozkazowi Waszej Królewskiej Mości, tu usta zamkną! — można, lecz w senacie i w sejmie ja mam głos; tam to powtórzę i... dokończę...

Na tej groźbie opuścił prymas komnatę królewską.

Nieledwie omdlałego ze wzruszenia Korybuta cucił za chwilę Kochanowski, kłęząc przy nim.

— Miłościwy Panie — mówił błagalnie — ustąp prymasowi... cofnij tę niebezpieczną nominację moją.

Ale król słuchał o tem nie chciał:

— Za nic w świecie! za nic w świecie! — wołał — nie wspominaj mi nawet o tem, kasztelanie.

I tak się zawiązał, że gdy nazajutrz, inni senatorowie w imieniu swoim i prymasa jej jeszcze przedstawiać, że nominacja Kochanowskiego nie jest prawną i że prymasa cofnięciem jej ułagodził należało, — król znowu się uniósł i krzyknął:

— Ja go łagodzę?... nigdy! Powiedzieć waszmościowie księdku Prazmowskiemu, że od takich, którzy przeciw nim spiski knowią, do detronizacji mojej dążą, o konfederacji i innych kandydatkach myślą, consiliih nie przyjmuję! Jeżeli ksiądz prymas i wy, waszmościowie mówicie: kasztelan radomski nie wakuje, a król nie w mocy mianować... to odpowiadam na to: tron nie wakuje i nie w mocy waszej mianować króla!...

Gdy to odpowiedź skontrowani senatorowie odnieśli prymasowi i ten także nie mógł wyjść z podziwu z powodu tak energicznego wybuchu monarchy, którego słabość znał i lekce sobie ważył. Zły był, przeczuciwał, że król był już zawiadomiony o spisku, lecz odgrażał się:

— Niech poczekają... na sejmie w oczy wypowiem wszystko. A teraz trzeba przyspieszyć działanie...

W duchu jednak nie mógł nie przyznać królowi słuszności; jeżeli bowiem bez prawnie być mieniał nadanie jeszcze nie wakuje kasztelanu mniejszej, czy wprost zdradą stanu było, to, co on, niemiłosierny książę i senator Królestwa, wraz z hetmanem i marszałkiem koronnym czynił. Wyjechał zaraz do Łowicza, a jadąc, powtarzał, by uspokoić sumienie:

— Ratio status... ratio status... to co innego!

Król po tych zająciach zaniemógł i nie przyjmował nikogo prócz Kochanowskiego, z którym się naradzał często, choć przedsięwzięć, aby wpływ prymasa znieść i zachwalać jego ukarać.

Kasztelan radomski nie widział oczywiście na to innej rady, jeno sojusz z brandenburskim kurfirstem.

Korybut się przeciwiał, na kurfirsta obraził się, ale było już widoczne, że miękł. Kochanowski zreszczenie, zbytnio nie nalegał, gdy król miał się już lepiej na zdrowiu, powrócił znowu do tej sprawy.

— Nie myślę ja — mówił — brać w obronę Elektora. Tu chodzi jeno o to, aby w tej walce z domowymi a zaciękami wrogami, na swoją stronę go przeciągnąć. Czy Wasza Królewska Mość mniema, że oni nie mają z nim konszachców?... Podskarbi Morstin służy Francji, ale nie zaniedbuje stosunków z Berlinem...

— Ach, ten Morstin! ten Morstin! — westchnął Korybut — to jest przewrotny człek...

— To też — podchwycił kasztelan — trzeba ich pobić waszą ich bronią... Przez związek z kurfirstem stworzył się przeciw nim. Fryderyk Wilhelm żywi dla Waszej Królewskiej Mości jak najprzejrzystsze uczucia i sam mówi mi, że chętnie przyznaję się pragnąć do uspokojenia w Polsce umysłów, do usmierzania owych malcontentów, których się namnożyło...

— To prawda — wtrącił król — namnożyło się... A cóż poradzę?... Jedyny sposób — perswadować Kochanowskiego — z kurfirstem w porozumieniu weść. A on przez Grzymułtowskiego i Morstina na resztę wpłynę, tak, że wkrótce prymas i Sobieski uczują się niemocni.

Król wielkie swe oczy utkwiał w twarz kasztelana.

— Tak powiadasz? — rzekł. — Może ty i masz rację. To jest zreszcza polityka: pobić ich własną bronią — przez kurfirsta... co? Mnie to już dawno na myśl przychodziło...

Korzystając z dobrej chwili, Kochanowski spieszenie ciągnął dalej:

— Elektorowi najbardziej w tym momencie zależy na tem, iżby uzyskać zatwierdzenie welawsko-bydgoskich traktatów... Niema jednak co myśleć o tem, aby sejm teraz pakta te zatwierdził...

Korybut się zachnął; w oczach zamiętały mu błyski gniewu.

— Sejm... sejm — powtórzył. — Oni sejm na złość mi zrywają; żaden nie dochodzi! Gdzie tu myśleć o tem, aby sejm uczynił tak, jak król chce...

— Ale król — w lot podchwycił Kochanowski — ma w rękę wielką moc i dla powszechnego pożytku powinien z niej skorzystać... Elektor zreszcza narazie konfirmacji Stanów nie żąda... Zadowolony pisemnie królewskiem, jako król owe pakta tymczasowo obojętnie uznaje, za zastrzeżeniem późniejszej konfirmacji przez Stany.

Korybut z widocznym przerażeniem spojrzał na ulubienca swego.

— E... — rzekł po chwili — pleciesz! To byłoby dopiero zamach!

— A oni zamachów nie czynią! — przerwał kasztelan. — Oni do detronizacji oczywiście dążą, o konfederacji wojskowej myślą, spiski knowią, a temu w czas zapobiedz trzeba.

Król wstał i z wolna przechadzał się po całym. Śmiała propozycja Kochanowskiego przestrzasyła go, lecz z drugiej strony wzniósł na spiskach poruszyła do zwego.

— Tak... tak... — szeptał. — Oni nie wahają się przed niczem, dlaczego ja miałbym się wahać?...

Kasztelan radomski podbiegł i pochylił się do ręki królewskiej.

— Miłościwy panie — owaśł się głosem przejętym. — Wszak Wasza Królewska Mość wie, że ja z tego konsilium bym nie dą. Ciąłem i duszą oddany jestem Tobie, dobroczyńcy memu... Zaufaj, królu mój, zaufaj!

Korybut wzruszony położył mu rękę na ramieniu.

— Wiem, wiem — mówił — żeś mi wierny... Na ciebie jednego liczyć mogę... to wiem! Ale i ten Elektorem to nie może tak być... Wprawdzie to wszystko, co mówisz jest słuszne, bardzo słuszne... I sam już nieraz myślałem, iżby należało z kurfirstem w układ wejść dla usmierzania malcontentów. Lecz skądinąd wiem, że on ich popiera, a oni liczą na niego...

— To jest zwykła Fryderyka Wilhelma polityka — wtrącił kasztelan. — On nawet z nimi nie powinien zrywać; musi znać ich wszystkie plany, pozorne popierać, aby je w czas paraliżować mógł. Na to zaś potrzebuje pewności, że ty, Najjaśniejszy Panie, z nim jesteś...

Król z wolna przechadzał się po komnacie, bardzo zamyślony. Nuzyla go już ta rozmowa, zmuszająca do natężenia umysłu; więc nagle przerwał:

— Pomówimy jeszcze o tem... jutro, pojutrze... Na dziś dość. Pora się położyć... siły słabną...

Kochanowski nie nalegał i miał się już ku odcieciu, gdy król rzekł:

— Od kilku dni nie widzę tego twojego... jak się zwie?... Brzowski. Co się z nim dzieje?...

Kochanowski żywo podbiegł ku królowi:

— Przepraszam Waszą Królewską Mość... Zapomniałem powiedzieć... Ośmieliłem się wyprowadzić Brzowską w ślad za prymasem, do Łowicza.

— A to po co? — spytał król z widocznym niezadowolaniem.

Kasztelan się usmiechnął:

— Książę prymas — rzekł — ma przyjmować u siebie bardzo interesujących gości... Jak wiadomo, główna kwatery francuskiej jest teraz w Gdańsku u ajenta Rogiera Akakii...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

DZIAŁ
Realnościowy i BudowlanyDZIAŁ REALNOŚCIOWY
CZY GUBERNATOR
PISZE?

W tym tygodniu odbywają się przed gubernatorem Smithem w Albany przesłuchania nad nowym prawem uchwalenem przez legislaturę stanową.

Dotychczas wszystkie domy, w których zamieszkują 3 lub więcej rodzin podpadają pod tak zwane prawo „tenement house laws”, które przewiduje, że domy te mają mieć drabinki ognio trwałe z osobnym wyjściem dla każdej rodziny i co pewien czas podpadają rewizji inspektorów miejskich.

W New Yorku i Brooklynie jest tysiące tak zwanych prywatnych domów 3-piętrowych, które wybudowane przed rokiem 1901 nie mają urządzeń ochronnych, wymaganych przez obecne prawo i z tego powodu większość tych domów jest wynajmowana osobom samotnym na pokoje umiarkowane, jakoteż przez rodziny mające na stancji „bortników”.

Nowe prawo przewiduje, aby te właśnie domy mogły być wynajmowane razem z rodziną i aby były wyłączone z pod prawa „tenement house laws”, co tysiące mieszkań mogłoby być wynajęte rodzinom po cenach o wiele niższych, niż liczą w nowo-wybudowanych domach.

Reprezentanci Stowarzyszeń Realnościowych przemawiali za podniesieniem tego prawa przez gubernatora, byli jednak i przeciwnicy ponieważ gubernator w roku zeszłym zawetował podobne prawo, niewiadomo jakie, co postanowił w tej sprawie obecnie.

WYSTAWA ARCHITEKTONICZNA

W Grand Central Palace, przy Lexington i 46 ulicy odbywa się wystawa architektoniczna, która trwać będzie do dnia 2-go maja.

W wystawie tej oprócz Ameryki biorą udział z dwunastu innych krajów architekti, rzeźbiarze, malarze, inżynierzy, szkoły i reprezentanci rzemiosła i przedsiębiorstwa zainteresowanych w budowie domów i urządzeń do domów.

Wystawa ta ma na celu zaznajomienie jaknajszerszym mas z różnymi wynalazkami i ulepszeniami, które będą zastosowane przy budowie domów.

Gawliński & Co.

BIURA:

W NEW YORKU
436 East 16 Street
Home Owners Ass'n.W BROOKLYNIE
231 Driggs Avenue
przy Graham Avenue

Polecając następujące domy:

NEW YORK

- 15 FAM. MUROWANY NA WEST DUIS PRZY PARKU, 4 POKOJÓW, 2 1/2 BATH, KUCHNIA, ELEKTRYKA, WANNY, ULEPSZENIA, RENT OKOŁO \$5,500. CENA \$35,000. GOTOWKI OKOŁO \$5,000.
- 16 FAM. MUROWANY, 5 POKOJÓW, APARTAMENTA, WANNY, ELEKTRYKA, W BARDZO DOBRYM POŁOŻENIU, RENT \$4,500. CENA \$25,500. GOTOWKI OKOŁO \$5,000.
- 10 FAM. MUROWANY, BARDZO DOBRZE UTRZYMANY DOM, 10 POKÓJÓW, 4 BATH, ELEKTRYKA, RENT \$3,444. CENA \$20,000. GOTOWKI \$2,500.
- 8 FAM. MUROWANY, 4 OBERZNE POKOJE DLA RODZINY, RENT OKOŁO \$2,000. CENA \$19,500. GOTOWKI \$3,500.
- 2 FAM. W BRONX, 10 POKOJÓW, WANNY, ELEKTRYKA, RENT \$1,200. CENA \$10,500. MAŁA WPLATA I DOGODNE WARUNKI.

BROOKLYN

- 8 FAM. MUROWANY OBERZNY DOM, 33 STOP SZEROKOŚCI, APARTAMENTA PO 6 I 7 POKÓJ, BLISKO PROSPECT PARKU I SUBWAY, WSZELKIE NOWOCZESNE ULEPSZENIA, RENT \$5,500. CENA \$35,000. GOTOWKI TYLKO OKOŁO \$5,000.
- 8 FAM. MUROWANY W WILLIAMSBURGU DOBRZE UTRZYMANY I W DOGODNYM POŁOŻENIU, 5 POKOJÓW, APARTAMENTA, KAPIELNIA, ELEKTRYKA, BIAŁE ZŁEWY, RENT \$1,170. CENA \$19,000. GOTOWKI WEDŁE UMOWY.
- 6 FAM. DREWNIANY I STOR, 3 POKOJE PRZY SKLEPIE, WY DOBRYM STANIE, NA ŁADNEJ ULICY, RENT \$1,632. CENA \$13,000. GOTOWKI \$4,000.
- 4 FAM. MUROWANY, NA ŁADNEJ ULICY, 5 POKOJÓW, APARTAMENTA, ELEKTRYKA, ULEPSZENIA, WANNY, RENT \$1,704. CENA \$14,000. BARDZO MAŁA WPLATA.
- 3 FAM. MUROWANY, 2 POKOJE PRZY SKLEPIE, 6 POKÓJÓW, APARTAMENTA, RENT \$1,440. CENA \$12,000. GOTOWKI \$3,000.

Także wiele innych dobrych propozycji w New Yorku, Brooklynie i okolicy.

Wszelkich informacji udzieli jedno z naszych dwóch biur
GAWLIŃSKI & CO.
HOME OWNERS ASS'N.
436 East 16 StreetGAWLIŃSKI & CO.
231 Driggs Avenue,
PRZY GRAHAM AVENUE

Plany ogrodów mają wykonać zainteresowanym, jak najlepiej i najprzejrzystszej jest użytkować wolne miejsce przy domu, tak, aby wyglądało i jednocześnie było praktycznym. Najwybitniejsi architekci przygotowali na wystawie te różne plany i wzory domów, jakie najlepiej nadają się do budowy w New Yorku i podmiejskich okolicach. Wystawę tę warto jest zwiedzić.

ZMNIJSZENIE LICZBY INSPEKTORÓW MIEJSKICH

Aby właściciele domów przestępli obowiązujące prawa i przepisy miejskie, różne wydziały miejskie, jak „Tenement House Dept.,” „Health Dept.,” „Fire Dept.” i inne wysłały swych inspektorów wszystkich obowiązków jest badać czy właściciele domów stosują się do tychże praw i przepisów.

Major miasta John F. Hyland postanowił zmniejszyć dotychczasowy system, gdzie każdy z wydziałów wysłał swych własnych inspektorów i połączyć inspekcję wszystkich wydziałów w jedno ciało, tak, aby jeden i ten sam inspektor mógł przeprowadzić inspekcję dla wszystkich wydziałów miejskich.

Nie będzie się w ten sposób duplikować niepotrzebnie pracy i połowa ludzi będzie mogła zająć robotę wykonywaną obecnie osobno przez każdy wydział.

Odpowiednia ustawa ma być uchwalona na najbliższym posiedzeniu Rady Miejskiej.

WIELKI WYBÓR FARM

Kto chce kupić dobrze zagospodarowaną farmę

Kto chce FARMĘ na DOM lub interesy
Kto chce DOM na FARMIE wymienić
Kto chce FARMĘ z DOMEM, a FARMĄ lub interesami oddać lub wymienić
nie spłodzi

W. MAZURKIEWICZ

736-4th Ave., Brooklyn, N. Y.
pomieszczy 222 i 24th St.

Mala Farma

8,000 Stop Kwadratów

\$25,000 Gotówką

Cena \$250

\$5 Miesięcznie

w New Brunswick, N. J.

Dobre przemyślane miasto na głównej linii kolejowej. Wiele pracy dla każdego członka rodziny. Ziemi w pod dostatku. Na 2500 i 5000 akr. Nieruchomości REALTY COMPANY 208 B'way, Room 311, New York City

Brooklyn i okolica

DZIECI DZIECIOM!

W sobotę, dnia 2-go maja, Dzieci Polskie Szkoły Ludowej Imienia Marii Konopnickiej urządzą Wieczorek, którego czysty dochód darowany będzie na założenie przytuliska dla biednych dzieci.

Dzieci już dzisiaj zapraszają swoich przyjaciół i znajomych, aby dzień sobotni zarezerwowali na ten cel. Będą przemówienia, śpiewy, przedstawienie „Dzieci Lwowa” i... Zaśpiewają.

Oddział „Naprzód” Z. S. P. urządza

„WIECZOREK FAMILIJNY”

upiększony znakomitą niespodziankami w sobotę, dnia 29-go maja 1925 r., w Domu Narodowym, 261-7 Driggs Avenue, Brooklyn, N. Y.

Początek o godzinie 7-jej wieczorem. Cena biletu 50 centów.

Muzyka doborowa polska. O liczne przybycie uprasza

Komitet.

POLSKIE KSIĄŻKI W BIBLIOTECE PUBLICZNEJ W GREENPOINT

W dzielnicy Greenpoint gdzie Polacy zamieszkują w zwartej masie jest filja biblioteki publicznej, utrzymywanej przez miasto, a mieszczącej się przy Norman Avenue.

W bibliotece tej znajduje się około 50 książek, zakupionych przed laty, większość z nich brudnych i zniszczonych.

Biblioteka ta, utrzymywana z podatków płaconych przez wszystkich obywateli i wypożyczanie książek bezpłatnie, pomimo jednak, że Polacy w Greenpoint placą wielki procent podatków to jednak nie ma się komu użyczyć o sprowadzenie większej ilości książek polskich z którychby młodzież nasza mogła korzystać.

Sprawą tą w pierwszym rzędzie powinny się zająć polskie kluby obywatelskie istniejące w Greenpoint, są to: Klub Polsko-Amerykańskich obywateli, Klub Tad. Kościuszki i Klub Kaz. Pułaskiego i wpłynąć gdzie należy nie tylko o sprowadzenie odpowiedniej ilości nowych polskich książek ale także o założenie specjalnego polskiego działu obsługującego potrzebą kompletną polską siłą. Takie same starania powinny być zrobione co do biblioteki przy North Henry St. i Engert Ave., która także znajduje się w polskiej dzielnicy.

ROZPOZNAJALNAPAST-NIKÓW

Przed dwoma dniami donieśliśmy o aresztowaniu przez policję Pawła Wajcuskiewicza i Henryka Grabowskiego aresztowanych pod oskarżeniem przygotowania napadu na biuro Municipal Car Co.

Aresztowano także ich przyjaciela Stanisława Wojcika i wszyscy trzej siedzą w więzieniu przy Raymond St. czekając na rozprawę gdzie kasjerki kilku firm w Brooklynie, które ograbowano w pieniądze jakie nie były na wypłatę robotników rozpoznali oskarżonych jako napastników.

Sumy i firmy jakie w ten sposób zostały poszkodowane są: Aetna Glass Co. 19 Heyward St. \$3,269.59, Aero Neckband Co. 111 Reelling St. \$329.89, Gelberg Manuf. Co. 421 Broadway, \$571.00, United States Bag Co. 15 So. 2nd St. \$325.00 i Krescher Co. 225 Calver St. \$1,661.00. Ogółem \$3,855.00.

Aresztowanymi są Polacy, wszyscy trzej zamieszkali na Greenpoint, Grabowski i Wojcik na Diamond Street, a Wajcuskiewicz na Oakland Street.

Stracili licencje

Komisarz C. A. Harnetta, stanowiąc biura licencji automobilowych ogłosił listę osób, którym odebrano prawo jazdy automobilami.

W tygodniu od 7-go do 14-go kwietnia, odebrano w dystrykcie New Yorks 83 licencje w większości wypadków za kierowanie automobilem w stanie pijanym.

Następujący polacy znajdują się na liście: Antoni Lewonicki, Oyster Bay, Antoni Golebiewski, New Hyde Park, Michał Biliński, Manhattan, Avenue, Brooklyn, Ludwik Lisiewicz, 33 Jefferson Ave., Maestri i Michał Lipowski, 87 So. 4th St., Brooklyn.

BROOKLYN, N. Y.

Z powodu mego wyjazdu do Yonkers, N. Y. w niedzielę, dn. 26-go kwietnia, b. r. nabodeństwa o 11-jej przed południem nie będzie.

Tęgoż dnia o 4-jej po południu nieprzyj. a po niezaproszonych będą się ślub.

Ka. W. Trzpietkiewicz.

JUTRO! JUTRO!
ZW. MŁ. POL.
Odd. 1-szy w Brooklynie
zaprasza całą Polonję
na

PRZEDSTAWIENIE

I BAL

Artysty-Amatorzy odegrają
„JAGUSIA PŁACZE,
ŚMIEJE SIĘ JAS”

Sztuka ta znana jest Polonji, a podobna się tak bardzo, że na ogólnie żądanie wystawienie jej powtórzone zostanie

JUTRO

26-GO KWIETNIA
o godz. 7-jej wieczorem

W DOMU NARODOWYM
przy Driggs Avenue

Bilety wstępu po \$1, 75c i 50c
ORKIESTRĄ POD BATUTĄ
P. J. MROZA

POLSCY LEKARZE

Telefon, Greenpoint 5716

Dr. LOUIS S. GRZYCZ
102 Kent Street, Brooklyn, N. Y.
GODZINY URZĘDOWE:
od 1 do 2 po poł. i od 6 do 8 wiecz.
W niedziele i święta od 10 do 12 rano.
i odpowiedź snów wna praktyce.

Telefon, Huguenot 0985

S. M. Lewandowski, M. D.
GODZINY URZĘDOWE:
od 1 do 2 po poł. i od 6 do 8 wiecz.
W niedziele i święta od 10 do 12 rano.
i odpowiedź snów wna praktyce.

707 Fourth Avenue, Brooklyn, N. Y.

Dr. Franciszek W. Winiak

Dw. Biura w Brooklynie

608 Leonard St. 116 North 9th St.

Biuro Naman Ave. Biuro Barry St.

od 1 do 2 po poł. i od 6 do 8 wiecz.

od 1 do 2 po poł. i od 6 do 8 wiecz.

Telefon, Greenpoint 2401, 5715

Telefon, St. 2333

HENRYK SOKAL, M. D.

383 South Third Street

biuro Union Avenue

BROOKLYN, N. Y.

GODZINY URZĘDOWE:
od 1 do 2 po poł. i od 6 do 8 wiecz.

Dzisiaj! Pierwszy Bal Rozmaitościowy

TOW. ŚPIWU
MONUSZKO
W PROSPECT HALL
Z SO. BROOKLYNA, N. Y. 2 ORKIESTRY

